

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

บทที่ 6

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจใน 4 มณฑลพื้นที่ศึกษา แนววิเคราะห์ประยุกต์จาก Diamond Model มหานครฉงชิ่ง

6.1 ข้อมูลพื้นฐานมหานครฉงชิ่ง CHONGQING : เมืองแห่งอนาคตของจีน

มหานครฉงชิ่ง เคยเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลซื่อชวน โดยตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 1997 รัฐบาลกลางของจีนได้ยกระดับฉงชิ่งขึ้นเป็น “มหานคร” ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลาง และถือเป็นมหานครลำดับที่ 4 ของจีน รองจากมหานครเป่ย์จิง (ปักกิ่ง) ซ่างไห่ (เซี่ยงไฮ้) และเทียนจิน เนื่องด้วยจุดเด่นในเรื่องทำเลที่ตั้งในเชิงยุทธศาสตร์ โดยในช่วงปี 1937 และ 1945 เมื่อกองทัพญี่ปุ่นรุกรานจีน รัฐบาลจีนคณะชาติภายใต้การนำของพรรคก๊กมินตั๋งได้เคยย้ายเมืองหลวงมาอยู่ที่ฉงชิ่ง ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองมาสู่ระบบคอมมิวนิสต์ในปี 1949 ทั้งนี้ ผู้นำนักปฏิรูปของจีน เด็ง เสี่ยวผิงได้เคยรับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการเมืองฉงชิ่งคนแรก ในปัจจุบัน มหานครฉงชิ่งแบ่งเขตปกครองออกเป็น 15 เขต

ตาราง เปรียบเทียบดัชนีสำคัญระหว่างไทยและมหานครฉงชิ่ง (ปี 2005)

มณฑล/ประเทศ	GDP (พันล้านเหรียญ สรอ.)	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (เหรียญ สรอ. ต่อคนต่อปี)	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)
ประเทศไทย	174.6	2,720	62.4	517,000
ฉงชิ่ง	37.2	1,329.5 หรือ 10,982 หยวน	28	82,000

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2006, คำนวณที่อัตราแลกเปลี่ยน 8.26 หยวนต่อ 1 เหรียญ สรอ.

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบัน

ที่มา: www.china.org.cn

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

สถาบัน

ข้อมูลเศรษฐกิจพื้นฐานของมหานครฉงชิ่ง ปี 2005		
ข้อมูล	2005	
	ตัวเลข/ มูลค่า	สัดส่วนของ ประเทศ (%)
ขนาดพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	82,000	อันดับ 26 ในจีน
GDP (พันล้านหยวน)	37.2	1.7 (อันดับ 24 ในจีน)
จำนวนประชากร (ล้านคน)	28	อันดับ 20 ในจีน
รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (หยวน)	1,098.2	อันดับ 18 ในจีน
มูลค่าเพิ่มของผลผลิต		
--การผลิตขั้นปฐม (เกษตร) (พันล้านหยวน)	46.3	2.0
--การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม) (พันล้านหยวน)	125.9	1.5
--บริการและอื่นๆ (พันล้านหยวน)	134.8	1.8
Gross Industrial Output (พันล้านหยวน)	252.6	-
การลงทุนในสินทรัพย์คงที่ (พันล้านหยวน)	200.6	2.3
ยอดขายปลีก (พันล้านหยวน)	121.6	1.8
ดัชนีราคาผู้บริโภค (%)	-	-
การส่งออก (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	2.5	0.3 (อันดับ 23 ในจีน)
--โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	0.4	0.1
การนำเข้า (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	1.77	0.3 (อันดับ 26 ในจีน)
--โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	1.2	0.3
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ		
-จำนวนโครงการ	208	0.5
-มูลค่าการลงทุนตามสัญญา (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	0.8	0.4
-มูลค่าการลงทุนจริง (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	0.5	0.8 (อันดับ 23 ในจีน)
- จำนวนบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน (จดทะเบียน)	1,315	อันดับ 23 ในจีน

ที่มา: China Statistical Yearbook 2006 และ Chongqing Statistical Yearbook 2006.

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

สภาพเศรษฐกิจทั่วไปของฉงชิ่ง

ฉงชิ่งเป็นมหานครแห่งที่ 4 ของจีน เมื่อเทียบกับ 3 มหานครแรกของจีน ในแง่ของพื้นที่และจำนวนประชากร ฉงชิ่งนับว่าเป็นมหานครที่มีขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม ในแง่ขนาด GDP ของฉงชิ่ง จัดอยู่ในอันดับรั้งท้าย อยู่อันดับที่ 24 และมีสัดส่วนของ GDP เพียงร้อยละ 1.7 ของ GDP ของทั้งประเทศ

อย่างไรก็ดี ฉงชิ่งมีจุดเด่นทางภูมิศาสตร์ โดยเป็นจุดตัดของแม่น้ำเจียงหลิง และแม่น้ำฉางเจียง (แยงซีเกียง) จึงมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางน้ำ ฉงชิ่งมีท่าเรือสำคัญ คือ ท่าเรือเฉาเทียนเหมิน ซึ่งมีขนาดใหญ่และตั้งอยู่ตรงจุดตัดระหว่างแม่น้ำทั้งสองสาย ทั้งนี้ พื้นที่ของฉงชิ่งส่วนใหญ่เป็นเนินเขา

ตารางแสดงโครงสร้างของ GDP ของมณฑลฉงชิ่ง เปรียบเทียบระหว่างปีต่างๆ (%)		
การผลิต	ปี 2004	ปี 2005
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	13.3	12.8
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	47.5	48.7
- อุตสาหกรรม	40.9	43.3
บริการและอื่นๆ	39.2	38.5

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2006

จากตารางแสดงสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ต่อ GDP ของฉงชิ่ง ในปี 2005 ภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมมีสัดส่วนราวร้อยละ 43.3 ของ GDP โดยมีผลผลิตสำคัญอยู่ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ในขณะที่ มีการผลิตในภาคเกษตรเพียงร้อยละ 12.8 นอกจากนี้ การผลิตในภาคบริการและอื่นๆ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 38.5

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

6.2 เงื่อนไขด้านปัจจัย (Factor Conditions)¹ ของมหานครฉงชิ่ง

เงื่อนไขทางกายภาพด้านปัจจัยของฉงชิ่ง แบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่

6.2.1 ปัจจัยพื้นฐาน/ ปัจจัยทางกายภาพ

ฉงชิ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 82,000 ตาราง เมื่อมีการยกระดับฉงชิ่งเป็นมหานครในปี 1997 รัฐบาลจีนได้นำอำเภอใกล้เคียง ได้แก่ ่วานเซียน (Wanxian) ฝูหลิง (Fuling) และเจียนจิ่ง (Qiangjing) เข้ามารวมไว้ด้วย ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ของฉงชิ่งกว่าร้อยละ 97 เป็นพื้นที่ชนบท

ฉงชิ่งมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางน้ำของจีนตอนใน เนื่องจากมีทำเลที่ตั้งบนแหลมระหว่างแม่น้ำฉางเจียงและแม่น้ำเจียหลิง และมีแม่น้ำอีกหลายสายไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำอู่เจียง (Wujiang River) แม่น้ำฝูจิ่ง (Fujing River) แม่น้ำซีเจียง (Qijiang River) และแม่น้ำต้าหนิง (Daning River)

แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ/พลังงาน

ฉงชิ่งอุดมไปด้วยแหล่งทรัพยากรสินแร่กว่า 40 ชนิด มีแหล่งสำรองถ่านหินประมาณ 1.6 พันล้านตัน นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติที่สำคัญ โดยมีสถานีก๊าซธรรมชาติชวนตง (Chuangdong Natural Gas Field) เป็นฐานการผลิตก๊าซธรรมชาติภายในประเทศที่ใหญ่ที่สุดของจีน มีก๊าซธรรมชาติสะสมอยู่ 113 พันล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 1 ใน 5 ของปริมาณรวมทั้งประเทศ นอกจากนี้ มหานครฉงชิ่งยังมีแหล่งสำรองแร่โลหะสตรอนเทียมมากที่สุดในประเทศ และทำให้จีนมีแหล่งสำรองแร่ดังกล่าวมากที่สุดเป็นอันดับสองของโลก

¹ ข้อมูลส่วนใหญ่ จาก China Statistical Yearbook 2006; Fujian Statistical Yearbook 2005 และ 2006

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบัน

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

6.2.2 ปัจจัยที่สร้างขึ้น เช่น โครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคม

เส้นทางถนน

ภายใต้โครงการพัฒนาภาคตะวันตกของจีน (Xibu Da Kaifa) รัฐบาลกลางและรัฐบาลชิงได้ทุ่มงบประมาณพัฒนาและสร้างเส้นทางคมนาคมสายสำคัญ ได้แก่ การก่อสร้างถนนวงแหวน 2 เส้นทางทางด่วนอีก 8 เส้นทาง เพื่อเชื่อมโยงชิงกับมณฑลใกล้เคียง และโครงการก่อสร้างทางด่วนเส้นทางใหม่ไปยังเมืองสุ่ยหนิง เมืองฉางซา และเมืองหลิวโจว โดยถนนวงแหวนเส้นทางแรกของชิงได้เปิดใช้แล้วตั้งแต่ปี 2001 ระยะทางทั้งสิ้น 75 กิโลเมตร และคาดว่าจะเริ่มลงมือก่อสร้างทางด่วนรอบนอกระยะทาง 186 กิโลเมตรได้ภายในปี 2005

สำหรับเส้นทางรถยนต์สายหลัก ได้แก่ ทางด่วนฉิงตู-ชิงชิ่ง เชื่อมชิงไปยังเครือข่ายทางหลวงระดับประเทศ, ทางด่วนหนูชาง เชื่อมชิงและเขตฉางโจว, ทางด่วนระหว่างฉางโจวและฝูหลิงระยะทาง 53.5 กิโลเมตร, ทางด่วนหนูเจียน จากชิงไปยังกู่หยาง นอกจากนี้ยังมีทางหลวงอื่นๆ อีก 2 สาย คือ ทางด่วนชิง-เป่ย์ไห่ และทางด่วนชิง-จ้านเจียง และเส้นทางรถยนต์อื่นๆ เช่น ถนนวงแหวนระยะทาง 10 กิโลเมตรล้อมรอบมหานครชิง มีเส้นทางผ่านสะพานหลี่เจียถั่ว และสะพานฝิงเจียงข้ามแม่น้ำฉางเจียง

ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 รัฐบาลชิงยังมีแผนการลงทุนเพื่อขยายเครือข่ายการคมนาคมในเมือง ประกอบด้วยโครงการก่อสร้างทางด่วนรวมระยะทาง 2,000 กิโลเมตร ได้แก่ ทางด่วนชิง-เป่ย์ไห่ และทางด่วนชิง-จ้านเจียง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเส้นทางข้ามทะเลทางตะวันตกเฉียงใต้ คาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ในปี 2005 และโครงการสร้างเส้นทางหลวง 6,000 กิโลเมตรเชื่อมโยงไปยังเมืองศูนย์กลางสำคัญต่างๆ และจะทำให้หมู่บ้านต่างๆ ในชิงเกือบร้อยละ 90 ได้มีเส้นทางถนนตัดผ่าน

นอกจากนี้ รัฐบาลชิงมีแผนก่อสร้างรถ Monorail ขึ้นในใจกลางเมืองเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและลดปัญหามลภาวะของการขับขี่ยานยนต์ โดยสายแรกจะมีระยะทาง 13.5 กิโลเมตร มี 14 สถานี โครงการนี้เป็นการร่วมมือกับบริษัทิตาเลียของญี่ปุ่น และเป็น 1 ใน 10 โครงการสำคัญของนโยบายการพัฒนาภาคตะวันตก

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.อัษฎรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

เส้นทางรถไฟ

เส้นทางขนส่งรถไฟสายหลักของฉงชิ่ง มี 3 เส้นทาง ได้แก่

- เส้นทางเฉิง-หยู่ (Chengyu) จากเฉิงตู-ฉงชิ่งฉวนเฉียน (Chengdu-Chongqing)
- เส้นทางฉวนเฉียน (Chuanqian) จากเฉิงตู-กู่ยหยาง (Chengdu-Guiyang)
- เส้นทางเซียงหยู่ (Xiangyu) จากเซียงฟั้น-ฉงชิ่ง (Xiangfan-Chongqing)

สำหรับโครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายสำคัญอื่นๆ ในฉงชิ่ง เช่น

- โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟเลียบแม่น้ำฉางเจียงไปถึงมหานครชางไห่ภายในห้าปีข้างหน้า ซึ่งจะเชื่อมโยงมหานครฉงชิ่งเข้ากับเมืองต่างๆ ในมณฑลชื้อชว่น หูเป่ย์ เจียงซี อันฮุย และเจียงซู เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจแถบลุ่มแม่น้ำฉางเจียง
- โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟ หยู่ฮ่วย ถือเป็นโครงการ 1 ใน 10 โครงการสำคัญของนโยบายการพัฒนาภาคตะวันตกของรัฐบาลกลาง มีระยะทางทั้งสิ้น 625 กิโลเมตร ซึ่งจะเชื่อมระหว่างฉงชิ่งและเมืองฮ่วยฮวา ในมณฑลหูหนาน จะรองรับผู้โดยสารจำนวน 5 ล้านคนต่อปี เริ่มก่อสร้างปี 2003 และคาดว่าจะแล้วเสร็จปี 2006
- โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟระหว่างสุ่ยหนิง-ฉงชิ่ง เริ่มลงมือก่อสร้างปี 2003 ระยะทางทั้งสิ้น 160 กิโลเมตร ซึ่งจะสามารถลดระยะเวลาเดินทางไปยังนครเฉิงตูเหลือเพียง 4 ชั่วโมง
- การปรับปรุงเส้นทางรถไฟภายในมหานครที่กำลังดำเนินการ ภายใต้โครงการเส้นทางขนส่งรถไฟมหานครฉงชิ่ง

เส้นทางน้ำ

ฉงชิ่งเป็นเมืองท่าทางการค้าสำคัญของจีนตอนในทางตอนบนของแม่น้ำฉางเจียง รวมทั้งแม่น้ำเจียงหลง และแม่น้ำหมินเจียง ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักสองสายที่ไหลบรรจบกันลงสู่แม่น้ำฉางเจียง ภายหลัง

ดร.อัษฎรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของการก่อสร้างเขื่อนสามโตรก² (Three Gorges Dam) เสรีจสมบูรณัม จะทำให้เรือบรรทุกที่มีขนาดถึง 10,000 ตันสามารถเข้าเทียบท่าที่ท่าเรือฉางเทียนเหมิน (Chaotianmen) ในเขตเมืองของฉงชิ่งได้

ในการพัฒนาฉงชิ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคม ทั้งทางน้ำและทางบกของจีนตอนใน รัฐบาลกลางและรัฐบาลฉงชิ่งได้ดำเนินโครงการต่างๆ เช่น

- โครงการสะพานข้ามแม่น้ำฉางเจียงและเจียงหลิงกว่า 20 แห่ง ภายในปี 2010
- โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำฉางเจียงที่เมืองวันโจว (Wanzhou) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟวันโจว-ฉีซาง ระยะทาง 300 กิโลเมตร เริ่มก่อสร้างปี 2002 คาดว่าจะแล้วเสร็จปี 2005
- โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือน้ำลึกที่ท่าเรือฉางไฮว (Changshou)
- โครงการก่อสร้างท่าเรือเลียบแม่น้ำเพิ่ม โดยเน้นที่พัฒนาการขนส่งด้วยตู้คอนเทนเนอร์เพื่อขยายการรองรับการขนส่งสินค้าได้อีกปีละ 50 ตัน รวมเป็น 100 ล้านตันต่อปี พร้อมทั้งการปรับปรุงท่าเรือและคูต่อเรือที่มีอยู่ด้วย

การขนส่งทางอากาศ

รัฐบาลมีแผนพัฒนาฉงชิ่งเป็นศูนย์กลางการบินที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก ด้วยการก่อสร้างเครือข่ายการบินครอบคลุมท่าอากาศยานทั้ง 4 แห่งของฉงชิ่ง เริ่มมีการขยายท่าอากาศยานนานาชาติเจียงเป่ย์ (Chongqing Jiangbei International Airport) ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากเมืองไปทางเหนือประมาณ 21 กม. เพื่อรองรับผู้โดยสารได้ 7 ล้านคนต่อปี หรือสามารถรองรับผู้โดยสารได้ 1,000 คนต่อชั่วโมง ปัจจุบัน มีเส้นทางบินตรงไปยังเมืองต่างๆ 50 เมืองทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น ฮองกง (5 เที่ยวบินต่อ

² โครงการก่อสร้าง “เขื่อนสามโตรก” (Three Gorges Dam) หรือชาวจีนเรียกว่า “Sanxia” จะเป็นเขื่อนขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ตั้งอยู่บนสามช่องแคบของแม่น้ำฉางเจียง บริเวณใกล้เมืองฉีซาง มณฑลหูเป่ย์ โดยเริ่มก่อสร้างปี 1997 จะเป็นเขื่อนคอนกรีตสูง 175 เมตร ยาว 2,309 เมตร ล้นเขื่อน 185 เมตร จะเก็บกักน้ำได้ 39,300 ล้านลูกบาศก์เมตร มีอ่างเก็บน้ำยาวตามร่องน้ำ 600 กิโลเมตร เพื่อเป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาดใหญ่รวม 26 เครื่อง โดยเริ่มผลิตกระแสไฟฟ้าแล้ว 2 เครื่องในปี 2003 และจะช่วยให้ระดับน้ำในแม่น้ำฉางเจียงสูงขึ้น เพิ่มความคล่องตัวในด้านการขนส่ง ทำให้เรือบรรทุกสินค้าขนาด 10,000 ตันสามารถเดินทางถึงมหานครฉงชิ่ง ซึ่งจะช่วยให้เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทางน้ำจากฉงชิ่งไปออกทะเลที่มหานครเซี่ยงไฮ้ได้ ระยะทางของแม่น้ำฉางเจียงจาก ฉงชิ่ง-เซี่ยงไฮ้ประมาณ 2,660 กิโลเมตร โดยจะใช้เวลาในการเดินทางจากฉงชิ่งเพื่อออกทะเลเพียง 1 สัปดาห์

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

สัปดาห์) มาเก๊า (3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์) กรุงเทพฯ (2 เที่ยวบินต่อสัปดาห์) นาโกย่า (2 เที่ยวบินต่อสัปดาห์) มิวนิค กรุงโซล เป็นต้น ส่วนท่าอากาศยานที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ ท่าอากาศยานวันโจว สามารถรองรับผู้โดยสารได้ 2.5 แสนคนต่อปี และท่าอากาศยานเฉียนเจียง คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2006 นอกจากนี้ ดงซึ่งยังมีแผนการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติแห่งที่สองด้วย

ในขณะนี้ สายการบินท้องถิ่นของดงซึ่งมีเพียงสายการบินเดียว ได้แก่ สายการบิน Sanxia General Airline เปิดให้บริการปี 2003 เน้นให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ และทำหน้าที่เป็นหน่วยกู้ภัยและหน่วยดับเพลิงด้วย

จากท่าอากาศยานในมหานครดงซึ่งไปยังเมืองสำคัญในประเทศต่างๆ ใช้ระยะเวลาดังนี้

สิงคโปร์	3 วันต่อสัปดาห์	ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 50 นาที
นาโกย่า	ทุกวัน	ใช้เวลา 5 ชั่วโมง 15 นาที
ฮ่องกง	2-3 วันต่อสัปดาห์	ใช้เวลา 2 ชั่วโมง 10 นาที
โซล	2 วันต่อสัปดาห์	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง 30 นาที

การโทรคมนาคม

ดงซึ่งมีเครือข่ายระบบโทรเลขและโทรศัพท์ครอบคลุมเมืองสำคัญต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ มีผู้ขอติดตั้งสายโทรศัพท์กว่า 6.4 ล้านคน ขณะที่จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นเป็น 8 ล้านกว่าคน และผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 1.22 ล้านคน

โครงการด้านพลังงาน

ในปี 2000 รัฐบาลจีนได้วางท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นใหม่ เริ่มที่อำเภอจงเซี่ยน (Zhongxian County) และสิ้นสุดที่เมืองอู่ฮั่น ซึ่งจะเชื่อมโยงมณฑลชื้อชวนและหูเป่ย์ด้วย และมีแผนยุทธศาสตร์ในการลงทุนก่อสร้างสาธารณูปโภคจากก๊าซธรรมชาติ เพื่อสนองความต้องการที่จะเพิ่มสูงขึ้น เช่น โครงการวางท่อส่งก๊าซแห่งใหม่และการติดตั้งอุปกรณ์เก็บรักษาก๊าซ เพื่อจะเพิ่มปริมาณก๊าซที่ต้องการนำมาใช้ได้ถึงสองเท่าหรือ 6 ล้านลูกบาศก์เมตรในแต่ละวัน

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อัษฎรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

สำหรับโครงการท่อส่งน้ำมัน ขณะนี้ มีการก่อสร้างเส้นทางวางท่อส่งน้ำมันระหว่างเมืองหลานโจว-เฉิงตู-ฉงชิ่ง ผ่านอำเภอและเมืองต่างๆ กว่า 30 แห่งในมณฑลชานซีและส่านซี หากแล้วเสร็จจะมีกำลังส่งน้ำมันกว่า 5 ล้านเมตริกตันต่อปี

นอกจากนี้ รัฐบาลจีนซึ่งเน้นความสำคัญกับการลงทุนก่อสร้างแหล่งพลังงานไฟฟ้าและโครงข่ายพลังงานไฟฟ้าในเขตเมือง เนื่องจากเริ่มมีปัญหาคาราคาซังแหล่งพลังงานไฟฟ้า เพราะแม้ว่าจีนจะมีแหล่งพลังงานไฟฟ้าจากน้ำอยู่มาก แต่ปริมาณระดับน้ำที่ลดลงและความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้น

จึงทำให้มีไฟฟ้าใช้อย่างจำกัด โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนที่อุณหภูมิขึ้นสูงถึง 40 องศาเซลเซียส ทำให้ประชาชนหันมาพึ่งเครื่องปรับอากาศกันมากจนถึงจุดที่มีปริมาณไฟฟ้าไม่พอใช้ การขาดแคลนไฟฟ้านี้กำลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต

6.2.3 ประชากรและทรัพยากรมนุษย์

จีนซึ่งมีประชากรประมาณ 28 ล้านคน และถือว่าเป็นเมืองระดับมหานคร (municipality) ที่มีประชากรมากที่สุดในโลก โดยแบ่งเป็นจำนวนประชากรในเขตเมืองประมาณ 12 ล้านคน ที่เหลืออาศัยอยู่ในเขตชนบท ในขณะนี้ จีนซึ่งมีปัญหาแรงงานด้นเกินในภาคชนบท รัฐบาลพยายามดูดซับแรงงานเหล่านี้โดยจัดเป็นแรงงานในโครงการพัฒนาสาธารณูปโภคต่างๆ ประมาณ 1 ล้านคน และมีแผนพัฒนาความเป็นเมืองเพื่อโยกย้ายชาวชนบทเข้ามาอยู่ในเขตเมือง โดยวางแผนในแต่ละปีจะโยกย้ายประชากรจำนวน 5 แสนคนไปยังเมืองและชุมชนต่างๆ ให้ได้ภายใน 20 ปีข้างหน้า และจะพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองแห่งใหม่ขนาด 600 ตารางกิโลเมตรภายในปี 2012 เพื่อโยกย้ายประชากรมาอยู่ในเขตเมืองเพิ่มเป็น 16 ล้านคนภายในปี 2010

สำหรับมาตรการรองรับการว่างงาน รัฐบาลจีนซึ่งได้ดำเนินการแก้ปัญหาการว่างงานและการจัดฝึกอบรมทักษะการทำงาน โดยการให้เงินช่วยเหลือแก่องค์กรต่างๆ 50 แห่งเพื่อกระตุ้นให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

6.2.4 โครงสร้างพื้นฐานด้านความรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหานครฉงชิ่งมีเขตพัฒนาเทคโนโลยีที่สำคัญ ได้แก่

- 1) **เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีฉงชิ่ง (Chongqing Economic & Technological Development Zone)** ตั้งขึ้นในปี 1990 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 9.6 ตารางกิโลเมตร มีการอนุมัติโครงการลงทุนโดยบริษัทต่างชาติดีกว่า 260 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากญี่ปุ่น ย่องก สหรัรัฐฯ และไต้หวัน และอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และอุตสาหกรรมการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสูง
- 2) **เขตพัฒนาเทคโนโลยีไฮเทคใหม่ (Chongqing New and High Technological Development Zone)** ครอบคลุมพื้นที่ 30 ตารางกิโลเมตร เน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง เช่น อุตสาหกรรมเกี่ยวกับไฟฟ้าและแสง (photoelectric) ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์อัตโนมัติ และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์

6.3 เงื่อนไขด้านอุปสงค์³ (Demand Conditions) ของมหานครฉงชิ่ง

ในปี 2005 มูลค่าการค้าปลีกสินค้าบริโภคของมหานครฉงชิ่งมีรวม 121.6 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.8 แม้จะมียอดค้าปลีกจัดอยู่ในอันดับ 22 ของจีน แต่ฉงชิ่งก็มีศักยภาพที่จะเป็นตลาดผู้บริโภคที่สำคัญในอนาคต จากสถิติปี 2005 ผู้บริโภคในเขตเมืองของฉงชิ่งมีการครอบครองคอมพิวเตอร์มากเป็นอันดับ 6 ของจีน การครอบครองเครื่องปรับอากาศมากติดอันดับ 3 ของจีน

³ ข้อมูลส่วนใหญ่ จาก China Statistical Yearbook 2006; Chongqing Statistical Yearbook 2006; Hong Kong Trade Development Council; China Business Handbook, 10th ed Char. และ Australia-China Chamber of Commerce and Industry of New South Wales (<http://www.accci.com.au>) ; และ Lijian Hong, "Chongqing: Opportunities and Risks," The China Quarterly, 2004, p. 448-466.

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

นอกจากนี้ หากพิจารณารายได้แบ่งแยกตามกลุ่มของประชากร พบว่า ครัวเรือนของฉงชิ่งในเขตเมือง มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (annual per capita disposal income) รวบรวม 8,623 หยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 และรายจ่ายเพื่อการครองชีพต่อหัวต่อปี (per capita annual living expenditure) รวบรวม 10,244 หยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.1

สำหรับย่านการค้าสำคัญ ได้แก่ ย่านเจียฟางเปย ในเขตหูจวงเป็นศูนย์กลางการค้าขายสำคัญ ของฉงชิ่ง ผู้บริโภคในเขตเมืองฉงชิ่ง มีรสนิยมสินค้าในลักษณะเลียนแบบแนวโน้มรูปแบบเทรนด์สินค้าของผู้บริโภคตามแถบมณฑลทางตะวันออก เช่น มหานครเซี่ยงไฮ้ หรือกว่างตง

ตารางแสดงดัชนีสำคัญด้านการบริโภคและยอดขายปลีกของฉงชิ่ง ปี 2005		
มหานครฉงชิ่ง	ข้อมูลปี 2005	อันดับในจีน
ยอดการค้าปลีกสินค้าผู้บริโภค (พันล้านหยวน)	121.6	22
รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (หยวน)	1,098.2	18
ค่าจ้างเฉลี่ยของแรงงาน (หยวน)	1,663.0	12
การครอบครองสินค้า (ต่อ 100 ครัวเรือนในเขตเมือง)		
---คอมพิวเตอร์	51.3	6
---เครื่องปรับอากาศ	156.7	3
---รถยนต์	0.7	29
ดัชนีราคาผู้บริโภค (%)	0.8	29

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2006.

สำหรับรูปแบบการค้าปลีกและช่องทางในการจำหน่ายสินค้าในฉงชิ่ง ห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าส่วนใหญ่เป็นของรัฐบาล เช่น ห้าง Chongqing Department Store ห้าง Chongqing New Century Department Store ศูนย์ Metropolis Plaza ศูนย์ Chongqing Qunying Shopping Center ห้าง Chongqing Pacific Department Store ห้าง Chongqing Fu'an Department Store ศูนย์การค้า Jiafangbei Central Shopping Center และห้างสรรพสินค้า Jialefu Direct-sale Department Store

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

อย่างไรก็ดี ในช่วง 3-5 ปีที่ผ่านมา ได้มีนักธุรกิจต่างชาติเข้ามาลงทุนในธุรกิจค้าปลีกและลงทุนในห้างสรรพสินค้า มากขึ้น เช่น ห้าง Chongqing Wanyou Parkson Shopping Arcade ซึ่งร่วมทุนกับมาเลเซีย

อุตสาหกรรมการค้าปลีกของจีนซึ่งเริ่มมีการแข่งขันสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากที่มีการขยายการลงทุนและตั้งบริษัทค้าปลีกทั้งของท้องถิ่นและบริษัทต่างชาติ เช่น ห้าง Carrefour จากฝรั่งเศส ห้าง Metro จากเยอรมนี บริษัทโกมี (Gome) ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างบริษัทท้องถิ่นและเปย์จิง และกลุ่มบริษัทท้องถิ่นที่มีชื่อเสียง 2 แห่ง เช่น Chongqing General Trade Group และ Chongqing Department Store Co, Ltd.

ตาราง สัดส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าบริโภคของประชาชนในเขตเมือง (%)			
รายการ	ปี 1997	ปี 2004	ปี 2005
อาหาร	46.5	37.8	36.4
เสื้อผ้า	11.9	9.8	9.8
สินค้าและอุปกรณ์ในครัวเรือน	9.6	5.9	6.8
ยาและบริการทางการแพทย์	3.3	6.7	7.3
การเดินทางขนส่ง และโทรคมนาคมสื่อสาร	5.9	10.9	10.8
การศึกษา บันเทิงและวัฒนธรรม	12.7	15.1	16.1
ที่พักอาศัยและเครื่องใช้ต่างๆ	6.0	11.3	10.2

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2006.

สำหรับโครงสร้างการใช้จ่ายบริโภคของชาวจีนซึ่งเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างปี 1997 และ 2005 ผู้บริโภคยังคงให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารการกินเป็นอันดับแรก แต่มีสัดส่วนลดลง ในขณะที่ การใช้จ่ายเพื่อการเดินทางขนส่ง และโทรคมนาคมสื่อสาร การศึกษาและบันเทิง รวมทั้งที่พักอาศัยและเครื่องใช้ต่างๆ ได้มีสัดส่วนสูงขึ้น

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

6.4 สภาพแวดล้อมและบริบทแวดล้อมทางธุรกิจ (Business Context) ของมหานครฉงชิ่ง

บริบทและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ จะแบ่งประเด็นพิจารณาออกเป็น 2 ด้านหลัก คือ

6.4.1 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจภายในมณฑล

ในอดีต รัฐวิสาหกิจหรือวิสาหกิจที่รัฐถือหุ้นอยู่ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทางอุตสาหกรรมของฉงชิ่ง แต่หลังจากมีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ทำให้สัดส่วนรัฐวิสาหกิจลดจำนวนลง โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจที่มีขนาดใหญ่ ปัจจุบันผลิตผลรวมทางอุตสาหกรรมของวิสาหกิจขนาดใหญ่มีอยู่ร้อยละ 44 ของผลิตผลรวมของฉงชิ่ง ขณะที่วิสาหกิจขนาดเล็ก (SMEs) ก็มีอัตราการเติบโตสูงมาก เนื่องจากมีการขยายตัวของวิสาหกิจชุมชน (Township and Village Enterprises: TVEs)

นับตั้งแต่ปี 1990 วิสาหกิจเอกชนของฉงชิ่งได้เติบโตมากขึ้น โดยในปี 2004 มีมูลค่าการผลิตของบริษัทเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.8 และสัดส่วนการผลิตในตลาดก็เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40.4 เป็นร้อยละ 42.6 มีหลายบริษัทที่สามารถพัฒนาแบรนด์เนมของตัวเองให้ติดตลาดจนกลายเป็นผู้นำตลาดสินค้า นั้นๆ เช่น บริษัทผลิตมอเตอร์ไซค์รายใหญ่ระดับโลกประเทศยี่ห้อ “Zhongshen” และ “Lifan” โดยเฉพาะบริษัท Lifan ได้มีการส่งออกไปขายในต่างประเทศและไปลงทุนสร้างโรงงานที่เวียดนามด้วย

อุปนิสัยการทำธุรกิจของชาวฉงชิ่ง⁴

อุปนิสัยของชาวฉงชิ่ง มีดังนี้

1. เปิดเผย ตรงไปตรงมา ไม่เสแสร้ง รักความยุติธรรม

⁴ ข้อมูลโดย อาจารย์หลี่ เหวินเหลียง (Li Renliang) อาจารย์ชาวต่างชาติประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

บทบาทของรัฐบาลในการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

เพื่อเป็นการกระตุ้นการพัฒนาขนาดกลางและภาคตะวันตก รัฐบาลกลางได้จัดตั้งนิคมพัฒนาพิเศษและมีนโยบายให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่นักลงทุนต่างชาติ ดังนี้

นิคมพัฒนาพิเศษที่สำคัญของจีน มีดังนี้

- 1) **นิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีฉงชิ่ง (Chongqing Economic and Technological Development Zone)** จัดตั้งขึ้นในปี 1990 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 9.6 ตารางกิโลเมตร มีการอนุมัติโครงการลงทุนโดยบริษัทต่างชาติดีกว่า 260 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนรวม 1.3 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. ซึ่งส่วนใหญ่มาจากญี่ปุ่น ฮองกง สหรัฐอเมริกา และได้หวัน และอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ และอุตสาหกรรมการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง
- 2) **นิคมพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงฉงชิ่ง (Chongqing New and High Technological Development Zone)** ครอบคลุมพื้นที่ 30 ตารางกิโลเมตร พัฒนาขึ้นเพื่อดึงดูดเงินลงทุนทั้งในและต่างประเทศมาสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อาทิ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับไฟฟ้าและแสง (photoelectric) ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์อัตโนมัติ และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์
- 3) **นิคมพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงฉงชิ่ง (Chongqing High-Tech Development Zone)** ตั้งขึ้นในปี 1991 โดยครอบคลุมอาณาบริเวณ 12 ตารางกิโลเมตร เน้นดึงดูดการลงทุนของกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงและที่ทันสมัยต่างๆ โดยอุตสาหกรรมที่โดดเด่นที่สุดในขณะนี้คือ ผลิตภัณฑ์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ มีบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน เช่น บริษัท UTStarcom จากสหรัฐอเมริกา ซัพพลายเออร์อุปกรณ์ local loop ที่ใหญ่ที่สุดในจีน เข้ามาลงทุนผลิตอุปกรณ์แฮนด์เซ็ท PAS กำลังผลิต 1 พันชิ้นต่อปี และมีการขยายการลงทุนผลิตอุปกรณ์ระบบบรอดแบนด์และ 3G ด้วย เป็นต้น
- 4) **นิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหนานผิง (Nanping Economic and Technological Development Zone)** ครอบคลุมพื้นที่ 10 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากใจกลางเมือง 3 กิโลเมตร ตรงจุดเริ่มต้นทางด่วนฉงชิ่ง-เจียงตู จัดตั้งขึ้นในปี 1990 และได้รับเลื่อนสถานะเป็นนิคมพัฒนา

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวข้อที่ประเทศในอีก 3 ปีถัดมา มีบริษัทต่างชาติเกือบ 300 บริษัทได้เข้ามาลงทุนในเขตนี้ เช่น Ford, Honda, Ericsson, Nippon Denso, BP, Coca-Cola และ Kansai Paint เป็นต้น และในเดือน

พฤษภาคม 2003 นิคมฯ นี้ได้ประกาศแผนการบุกเบิกจัดตั้งศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ด้วยเงินทุนมูลค่า 1 พันล้านหยวน โดยจะตั้งอยู่ในเมืองหยวนเยียน (Yuanyan) ใกล้กับท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดในฉงชิ่ง

5) **อุทยานอุตสาหกรรมเออร์หลง (Erlang Industrial Park)** ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเมืองครอบคลุมพื้นที่ 10 ตารางกิโลเมตร โดยมีอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และชิ้นส่วนรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์

6) **อุทยานอุตสาหกรรมเคมีฉางโจว (Changshou Chemical Industry Park)** ตั้งขึ้นในปี 2002 เป็นเขตอุตสาหกรรมเคมีที่ใหญ่ที่สุดในบริเวณพื้นที่แม่น้ำฉางเจียง โดยตั้งอยู่ในจุดที่อุดมไปด้วยแหล่งสำรองก๊าซธรรมชาติที่มีปริมาณถึง 320 พันล้านลูกบาศก์เมตร มีนักลงทุนรายใหญ่ คือ Chongqing International Compound Materials ภายใต้การร่วมทุนของสหรัฐอเมริกา ซาอุดีอาระเบีย และชาวจีนท้องถิ่น ลงทุนก่อสร้างโรงงานผลิตเส้นใยแก้วด้วยกำลังผลิต 100,000 ตันต่อปี ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ เมทานอล ยางคลอโรพรีน และเคมีภัณฑ์บริสุทธิ์อื่นๆ เป็นต้น

6.4.2 สภาพการติดต่อทางธุรกิจกับต่างประเทศ

สภาพการติดต่อทางธุรกิจกับต่างประเทศ แบ่งเป็น

การเข้ามาของนักลงทุนต่างชาติ (Foreign Direct Investment : FDI)

หลังจากที่ได้รับการยกระดับเป็นมหานคร นักธุรกิจต่างชาติได้เข้ามาลงทุนในฉงชิ่งมากขึ้น สำหรับการเปรียบเทียบข้อมูลจำนวนโครงการ มูลค่าตามสัญญา และมูลค่าที่ใช้จริงระหว่างปี 1998-2004 ปรากฏในตาราง

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของงานวิจัย
งานวิจัยคือหัวใจของงานวิจัย

ตารางมูลค่าการลงทุนโดยตรงของต่างชาติในฉงชิ่ง

รายการ	ปี 1998-2004	ปี 2004	อัตราเติบโต (%)
จำนวนโครงการ (โครงการ)	3,748	258	38.0
มูลค่าตามสัญญา (พันล้านเหรียญ สรอ.)	6.80	0.70	16.7
มูลค่าที่ใช้จริง (พันล้านเหรียญ สรอ.)	3.70	0.40	33.3

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2005

การลงทุนจากต่างชาติในฉงชิ่งส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมขั้นที่สอง คิดเป็นร้อยละ 64.5 ของมูลค่าการลงทุนตามสัญญา หรือร้อยละ 55.4 ของมูลค่าการลงทุนที่ใช้จริง ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถดึงดูดการลงทุนได้มากขึ้น ได้แก่ ภาคอสังหาริมทรัพย์ การเงิน และการประกันภัย

แหล่งเงินลงทุนจากต่างชาติ

นักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในฉงชิ่งมากที่สุด คือ ฮ็องกง มีการลงนามสัญญาการลงทุนจนถึงปี 2004 รวม 1,691 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนที่ใช้จริงร้อยละ 26.7 ของการลงทุนจากต่างชาติทั้งหมดในฉงชิ่ง ส่วนนักลงทุนที่สำคัญรายอื่น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 10) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 8) ไต้หวัน (ร้อยละ 6) และอังกฤษ (ร้อยละ 4)

ตารางมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติจำแนกตามประเทศ ปี 2004

(หน่วย: ล้านเหรียญ สรอ.)

ประเทศ	จำนวนโครงการ	มูลค่าตามสัญญา	มูลค่าที่ใช้จริง
มาเก๊า	2	235	2.33
ไต้หวัน	32	1672	5.01
ญี่ปุ่น	14	2638	21.12
สหรัฐอเมริกา	32	9563	22.69
แคนาดา	5	483	0.29
ฮ่องกง	90	26337	134.01
สิงคโปร์	15	2069	35.14
มาเลเซีย	3	123	13.18

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ
ความสำเร็จ

ประเทศ	จำนวนโครงการ	มูลค่าตามสัญญา	มูลค่าที่ใช้จริง
ออสเตรเลีย	6	1351	4.27
ฝรั่งเศส	-	306	0.87
สหราชอาณาจักร	2	729	5.39
เกาหลี	9	2710	0.91
อินโดนีเซีย	2	296	-
ไทย	3	137	1.23
สวีตเซอร์แลนด์	1	6	0.06

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2005

ตัวอย่างการลงทุนของบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในฉงชิ่ง ได้แก่

- บริษัท Mitsubishi Gas Chemical ได้เข้าซื้อหุ้นรัฐวิสาหกิจ Chongqing Chemical and Pharmaceutical Holdings จัดตั้งโรงงานผลิตเมทานอลที่ใหญ่ที่สุดในจีน ด้วยกำลังการผลิต 850,000 ตันต่อปี ซึ่งจะเริ่มดำเนินการผลิตได้ในปี 2007
- บริษัท ABB ร่วมหุ้นกับ Jiangjin Turbocharger (China Shipbuilding) ผลิตเครื่องยนต์เรือ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการผลิตตั้งแต่ต้นปี 2006
- บริษัท PepsiCo ได้ร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่นแห่งหนึ่งในฉงชิ่ง เพื่อเพิ่มอัตราการผลิตเครื่องดื่มน้ำอัดลม โดยบริษัท Pepsi สามารถครองตลาดเครื่องดื่มน้ำอัดลมในฉงชิ่งได้ถึงร้อยละ 75
- นักลงทุนจากสิงคโปร์ได้เข้ามาลงทุนสร้างโรงเรียนนานาชาติฉงชิ่ง (Chongqing International School) ซึ่งเป็นโรงเรียนนานาชาติแห่งแรกของฉงชิ่ง เปิดดำเนินการในปี 2003 โดยมีหุ้นส่วนชาวสิงคโปร์ 3 คน เป็นเจ้าของกิจการประมาณร้อยละ 80 เป็นต้น

สำหรับบริษัทของต่างชาติรายใหญ่อื่นๆ ที่เข้ามาลงทุนในฉงชิ่ง เช่น BP, Nokia, Carrefour, Wal-Mart, Northern Telecom, Ericsson, American Standard, Rockwell, Honda, Suzuki, Isuzu, Yamaha, Mobil, Ford, China Bank Group, Hutchison Whampao, Gold Lion Group และ Samsung เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ⁵ เช่น

- การแปรรูปอาหาร ผัก ผลไม้ ผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกและสัตว์น้ำ
- การปลูกป่าไม้และการปลูกต้นไม้หลากหลายพันธุ์มากขึ้น
- การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต้นไม้แบบเบ็ดเสร็จ
- การใช้ประโยชน์และงานด้านอนุรักษ์พลังงานน้ำ
- โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเชิงนิเวศน์ในพื้นที่อ่างเก็บน้ำ
- การก่อสร้างและดำเนินการทางหลวง รวมทั้งสะพานและอุโมงค์ที่เป็นเอกเทศ
- การก่อสร้างและดำเนินการเครือข่ายคมนาคมทางรถไฟและรถไฟใต้ดินในเมือง (ฝ่ายจีนเป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่)
- การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรก๊าซธรรมชาติและการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตส่วนประกอบและชิ้นส่วนยานยนต์และรถยนต์ รวมทั้งชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
- การผลิตสินค้าสำเร็จรูปและสำเร็จรูปจากพืชสมุนไพรจีนและยาที่มีสิทธิบัตรของจีน

⁵ วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, สารานุกรมเศรษฐกิจจีน: คู่มือสำหรับนักธุรกิจไทย, แก้ไขครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: ผู้จัดการ, 2548).

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจีนได้ขยายตัวอย่างมาก การค้าระหว่างประเทศของจีนซึ่งส่วนใหญ่เป็นการค้าแบบปกติ (ordinary trade) คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 86.2 ของมูลค่าการค้ารวมของจีน ซึ่งในขณะที่ยังคงมีการค้าเพื่อการส่งออก (export-processing trade) ซึ่งเป็นรูปแบบการค้าที่รองลงมาในช่วงที่ผ่านมา มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยมีอัตราเติบโตขึ้นร้อยละ 49

ในปี 2005 มีมูลค่าการส่งออกสูงถึง 2.5 พันล้านเหรียญ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 20.6 และมูลค่าการนำเข้า 1.77 พันล้านเหรียญ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.3

ตารางการค้าระหว่างประเทศของจีน

รายการ	ปี 2005	อัตรา เปลี่ยนแปลง (%)	อันดับใน จีน
การส่งออก (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	2.5	20.6	23
- โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	0.4	64.1	
การนำเข้า (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	1.77	0.3	26
- โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	1.2	14.9	

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2006

สินค้าส่งออกและตลาดส่งออกสำคัญ

เนื่องจากจีนซึ่งเป็นฐานการผลิตยานยนต์ที่สำคัญของจีน จึงมีสินค้าส่งออกสินค้าในกลุ่มกลุ่มรถยนต์ เครื่องบิน เรือ และอุปกรณ์ขนส่งเป็นอันดับ 1 โดยเฉพาะการส่งออกมอเตอร์ไซค์มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 23.6 ของการส่งออกทั้งหมดของจีน ส่วนสินค้าออกสำคัญอื่นๆ ได้แก่ อันดับ 2 กลุ่มอุปกรณ์เครื่องจักรและไฟฟ้า เครื่องบันทึกวีดิโอและอุปกรณ์ (ร้อยละ 58.4) อันดับ 3 กลุ่มเคมีภัณฑ์และ

ผลิตภัณฑ์ และอันดับ 4 โลหะสามัญและผลิตภัณฑ์ ซึ่ง 4 อันดับนี้ล้วนแต่เป็นสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมหนัก และอันดับ 5 วัสดุสิ่งทอและผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 6.2) เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.9) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 8.4) เยอรมนี (ร้อยละ 6.2) และเวียดนาม (ร้อยละ 6.0) โดยมีอัตราเติบโตขึ้นถึงร้อยละ 46.0 ร้อยละ 50.3 ร้อยละ 53 และร้อยละ 125 ตามลำดับ และมีอิหร่านเป็นตลาดส่งออกมอเตอร์ไซค์ที่ใหญ่ที่สุด

ตารางสินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรกของจีน

(หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.)

ลำดับ	รายการ	ปี 2003	ปี 2004
1	รถยนต์ เครื่องบิน เรือ และอุปกรณ์ขนส่ง	516.32	649.05
2	อุปกรณ์เครื่องจักรและไฟฟ้า เครื่องบันทึกวีดิโอและอุปกรณ์	350.27	486.99
3	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์	208.73	267.05
4	โลหะสามัญและผลิตภัณฑ์	146.84	218.58
5	วัสดุสิ่งทอและผลิตภัณฑ์	100.36	141.44
6	ผลิตภัณฑ์จากสินแร่ เซรามิก และแก้ว	80.55	111.19
7	เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ นาฬิกา และเครื่องดนตรี	27.19	38.19
8	พลาสติก ยาง และผลิตภัณฑ์	23.34	37.10
9	สัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์จากสัตว์	29.16	33.32
10	สินแร่	26.28	22.80

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2005

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat University

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

สินค้านำเข้าและแหล่งนำเข้าสำคัญ

สินค้านำเข้าสำคัญของจีนซึ่ง ได้แก่ กลุ่มอุปกรณ์เครื่องจักรและไฟฟ้า เครื่องบันทึกวีดิโอและอุปกรณ์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73.0 ของการส่งออกรวมของจีนซึ่ง ด้วยอัตราเติบโตจากปีก่อนถึงร้อยละ 184 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มรถยนต์ เครื่องบิน เรือ และอุปกรณ์ขนส่ง โดยเฉพาะชิ้นส่วนยานยนต์มีสัดส่วนร้อยละ 17.25 กลุ่มสินแร่ และกลุ่มเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ นาฬิกา และเครื่องดนตรี เป็นต้น

แหล่งนำเข้าสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น (สัดส่วนร้อยละ 33.5) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 10.6) และเยอรมนี (ร้อยละ 13.9) โดยมีอัตราเติบโตขึ้นถึงร้อยละ 38.1 ร้อยละ 148 และร้อยละ 150.4 ตามลำดับ

ตารางสินค้านำเข้าสำคัญ 10 อันดับแรกของจีน

(หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.)

ลำดับ	รายการ	ปี 2003	ปี 2004
1	อุปกรณ์เครื่องจักรและไฟฟ้า เครื่องบันทึกวีดิโอและอุปกรณ์	469.76	810.84
2	รถยนต์ เครื่องบิน เรือ และอุปกรณ์ขนส่ง	171.46	325.86
3	สินแร่	87.55	229.21
4	เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ นาฬิกา และเครื่องดนตรี	110.30	134.66
5	โลหะสามัญและผลิตภัณฑ์	73.13	106.40
6	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์	48.43	57.07
7	พลาสติก ยาง และผลิตภัณฑ์	30.06	40.29
8	เยื่อกระดาษ เศษกระดาษ กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	6.07	9.11
9	วัสดุสิ่งทอและผลิตภัณฑ์	2.69	4.78
10	ผลิตภัณฑ์จากสินแร่ เซรามิก และแก้ว	2.11	3.09

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2005

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat University

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ประเทศคู่ค้าสำคัญ

คู่ค้าสำคัญของมหานครฉงชิ่ง ได้แก่ ญี่ปุ่น โดยในปี 2004 มีมูลค่าการส่งออกไปญี่ปุ่นประมาณ 176.62 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ หรือร้อยละ 8.5 ของการส่งออกรวมของฉงชิ่ง ส่วนมูลค่าการนำเข้าจากญี่ปุ่นมีประมาณ 590.90 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ หรือร้อยละ 33.5 ของการนำเข้ารวม รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี อินเดีย และเกาหลีใต้

ตารางประเทศคู่ค้าสำคัญของฉงชิ่ง

(หน่วย: ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)

ประเทศ	ปี 2003			ปี 2004		
	ค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า
รวม	2,594.88	1,585.09	1,009.79	3,857.35	2,091.19	1,766.16
ประเทศคู่ค้าสำคัญ 5 อันดับแรก						
1. ญี่ปุ่น	545.34	117.50	427.84	767.52	176.62	590.90
2. สหรัฐอเมริกา	217.08	141.35	75.73	394.46	206.59	187.87
3. เยอรมนี	182.69	84.70	97.99	375.23	129.86	245.37
4. อินเดีย	98.89	48.65	50.24	168.62	77.26	91.36
5. เกาหลีใต้	100.37	65.10	35.27	144.03	76.52	67.51
ประเทศคู่ค้าสำคัญในอาเซียน (ลำดับที่)						
เวียดนาม (6)	55.86	55.86	-	125.75	125.73	0.02
อินโดนีเซีย (8)	79.39	78.36	1.03	108.25	101.78	6.47
พม่า (13)	95.94	95.56	0.38	72.22	72.22	-
ฟิลิปปินส์ (19)	52.62	51.02	1.60	60.55	59.37	1.18
มาเลเซีย (22)	40.53	28.26	12.27	49.59	35.15	14.44
ไทย (23)	39.20	30.83	8.37	47.90	39.98	7.92
สิงคโปร์ (34)	16.71	10.17	6.54	17.75	13.30	4.45

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2004 และ 2005

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

การค้าระหว่างประเทศของจีนซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการโดยรัฐวิสาหกิจ ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2004 ที่ผ่านมา มูลค่าการส่งออกของรัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 49.9 ของมูลค่าการค้ารวม ลดลงจาก ส่วนแบ่งการถือครองตลาดเดิมร้อยละ 50 เป็นครั้งแรก ส่วนของวิสาหกิจเอกชนและต่างชาติในช่วง เดียวกันคิดเป็นร้อยละ 72.8 และร้อยละ 34.7 ตามลำดับ ดังนั้น สัดส่วนการค้ากับต่างประเทศของ รัฐวิสาหกิจกำลังเริ่มลดจำนวนลงให้กับวิสาหกิจเอกชน

การค้าระหว่างจีน-ไทย

ไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 23 ของจีน จากข้อมูลในตารางข้างต้นพบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับ ประเทศอื่นในอาเซียน มูลค่าการค้ารวมไทย-จีนมีน้อยกว่าที่จีนค้าขายกับเวียดนาม อินโดนีเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย

การค้าระหว่างจีน-ไทยเพิ่มขึ้นมากในปี 2001-2005 โดยในปี 2005 มีมูลค่าการค้า 53.78 ล้านเหรียญ สหรัฐ. เป็นผลมาจากการส่งออกไทยที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็น 44.16 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ส่วนการนำเข้าค่อนข้างมีอัตราการเพิ่มขึ้นคงที่ตั้งแต่ปี 2003 เป็นต้นมา โดยมีมูลค่าในปี 2005 ทั้งสิ้น 9.63 ล้านเหรียญ สหรัฐ.

ตารางการค้าระหว่างจีน-ไทย ปี 2001-2005

(หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.)

ปี	การค้ารวม	การส่งออก ไทย	การนำเข้าจาก ไทย	ดุลการค้า
2001	11.30	9.64	1.66	ได้ดุลไทย
2002	19.56	14.21	5.35	ได้ดุลไทย
2003	39.20	30.83	8.37	ได้ดุลไทย
2004	47.90	39.98	7.92	ได้ดุลไทย
2005	53.78	44.16	9.63	ได้ดุลไทย

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2003, 2004, 2005 และ กรมศุลกากรจีน แปลโดย คณะนักวิจัยไอทีดีเพื่อเสนอกระทรวงพาณิชย์, พฤษภาคม 2549.

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบัน

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

อย่างไรก็ดี แม้ว่ามูลค่าการค้าระหว่างของซึ่ง-ไทยยังมีไม่มากนัก แต่เมื่อพิจารณาการค้าของซึ่ง-ไทยในระยะห้าปีหลัง พบว่า การค้าระหว่างกันได้ขยายตัวมากกว่า 3 เท่าตัว จึงนับว่าเป็นแนวโน้มที่ดีขึ้น ทั้งนี้ ของซึ่งเป็นฝ่ายได้ดุลการค้าเกินดุลไทยมาโดยตลอด

สินค้านำเข้าสำคัญจากไทย

สินค้าที่มณฑลนครราชสีมานำเข้าจากไทยมากที่สุดคือ เครื่องปรับอากาศ รองลงมาส่วนใหญ่เป็น อุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งส่วนประกอบยานยนต์ เนื่องจากการเติบโตของอุตสาหกรรมยานยนต์ในมณฑลนครราชสีมา ซึ่งเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมยานยนต์มากอันดับ 4 ของจีน และมีการผลิตรถยนต์ราวปีละ 5 แสนคันต่อปี

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันฯ

ตารางสินค้านำเข้าสำคัญของฉะเชิงจกไทย ปี 2005

(หน่วย: เทรียญ สรจ.)

ลำดับ	พิกัด	รายการ	ปี 2005	สัดส่วนต่อ การค้าไทย-จีน (%)
1	8415	เครื่องปรับอากาศ	1,823,684	0.01
2	8483	เพลาส่งกำลังและข้อเหวี่ยง ตึกตาและเพลนชาฟต์แบร็ง เกียร์และเครื่อง เกียร์ บอลล์สกรูหรือโรลเลอร์สกรู กระจุกเกียร์และเครื่องเปลี่ยนความเร็ว อื่นๆ รวมถึงทอร์คคอนเวอร์เตอร์ ล้อตุนแรงและพูลเลย์ รวมทั้งพูลเลย์ บล็อก คลัตช์และประกบเพลลา	1,666,342	0.01
3	3907	โพลีเอซีสทิล โพลีเอเทอร์อื่นๆ และอีพอกไซด์เรซิน ในลักษณะขั้วปฐุม, โพลี คาร์บอนเนต แอลคิลเรซิน โพลีแอลลิลเอสเทอร์ และโพลีเอสเทอร์อื่นๆ ใน ลักษณะขั้วปฐุม	1,460,558	0.01
4	3906	อะคริลิกโพลีเมอร์ ในลักษณะขั้วปฐุม	689,963	0.00
5	8708	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์	635,208	0.00
6	8418	ผู้เย็บ ผู้แซ่แข็ง และเครื่องอุปกรณ์อื่นๆ สำหรับทำความเย็นหรือทำให้เย็น จนแข็ง	400,011	0.00
7	3926	ของที่ทำด้วยพลาสติก และของที่ทำด้วยวัตถุอื่นๆ ตามประเภทที่ 39.01 ถึง 39.14 (โพลีเมอร์ของเอทีลิน โพลีเมอร์ของโพรพิลีนหรือของโอสทีฟิน โพลี เมอร์ของสไตรีน โพลีเมอร์ของไวนิลคลอไรด์หรือของฮาโลเจนเต็ดโอสทีฟิน โพลีเมอร์ของไวนิลอะซีเตตหรือของไวนิลเอสเทอร์ รวมทั้งไวนิลโพลีเมอร์ อะคริลิกโพลีเมอร์ โพลีเอซีสทิล โพลีเอเทอร์ อีพอกไซด์เรซิน โพลีคาร์บอนเนต แอลคิลเรซิน โพลีแอลลิลเอสเทอร์ โพลีเอสเทอร์ และโพลีอะไมด์ ใน ลักษณะขั้วปฐุม)	332,032	0.00
8	8421	เครื่องเข็นตริฟิวจ์ รวมถึงเครื่องทำให้แห้งโดยวิธีหมุนเหวี่ยง เครื่องจักรหรือ เครื่องอุปกรณ์ที่ใช้กรองของเหลวหรือก๊าซหรือทำให้ของเหลวหรือก๊าซ บริสุทธิ์	297,142	0.00
9	3903	โพลีเมอร์ของสไตรีน ในลักษณะขั้วปฐุม	273,000	0.00
10	8446	เครื่องทอผ้า	235,800	0.00
11	7209	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ได้จากการรีดเย็น ไม่หุ้มดัด ไม่ชุบหรือไม่เคลือบ	231,475	0.00
12	2929	สารประกอบที่มีไนโตรเจน	197,153	0.00
13	8536	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้าหรือสำหรับต่อกับ วงจรไฟฟ้าหรือต่อภายในวงจรไฟฟ้า (เช่น สวิตช์ รีเลย์ ฟิวส์ เครื่องกำจัด กระแสเซอร์จ ปลั๊ก เต้ารับ กระจับหลอดไฟฟ้า กลองชুমสายไฟฟ้า) สำหรับ แรงดันไฟฟ้าไม่เกิน 1,000 โวลต์	165,100	0.00

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

14	8474	เครื่องจักรสำหรับคัด ร่อน แยก ล้าง ย่อย บด ผสมหรือบดดิน หิน สินแร่ หรือสารจำพวกแร่อื่นๆ ที่มีลักษณะเป็นของแข็ง (รวมถึงผงหรือเพสต์) เครื่องจักรสำหรับทำให้เป็นก้อน ให้เป็นรูปทรงหรือหล่อแบบแร่เชื้อเพลิง แห้ง เซรามิกเพสต์ อินฮาร์ดเดนซีเมนต์ วัตถุจำพวกพลาสติกหรือผลิตภัณฑ์จำพวกแร่อื่นๆ ที่มีลักษณะเป็นผงหรือเพสต์ รวมทั้งเครื่องจักรสำหรับทำแบบหล่อจากทราย	156,019	0.00
15	8511	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับจุดระเบิดหรือสตาร์ทเครื่องยนต์ชนิดสันดาป ภายในที่จุดระเบิดด้วยประกายไฟหรือด้วยการอัด รวมทั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและคัตเอาต์ ชนิดที่ใช้ร่วมกับเครื่องยนต์ดังกล่าว	129,750	0.00

ที่มา: กรมศุลกากรจีน แปลโดยคณะนักวิจัยไอทีดีเพื่อเสนอกระทรวงพาณิชย์, มิถุนายน 2549.

สินค้าส่งออกสำคัญไปไทย

สำหรับสินค้าที่ขนส่งออกมาไทย ส่วนใหญ่เป็นสินค้าในกลุ่มยานยนต์ ได้แก่ รถจักรยานยนต์ เครื่องยนต์ ส่วนประกอบยานยนต์ นอกจากนี้เป็นกลุ่มสินค้าทุน ได้แก่ เครื่องจักร และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

ตารางสินค้าส่งออกสำคัญของจีนไปไทย ปี 2005

(หน่วย: เหรียญ สหรัฐ.)

ลำดับ	พิกัด	รายการ	ปี 2005	สัดส่วนต่อการค้าไทย-จีน (%)
1	8711	รถจักรยานยนต์ (รวมถึงโมเพ็ด) และรถจักรยานที่ติดตั้งมอเตอร์ช่วย (มีหรือไม่มีรถพ่วงข้าง) รวมทั้งรถพ่วงข้าง	8,779,792	0.11
2	8407	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบเคลื่อนตรงหรือลูกสูบหมุนชนิดจุดระเบิดด้วยประกายไฟ	7,349,586	0.09
3	8408	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบชนิดจุดระเบิดด้วยการอัด (เครื่องยนต์ดีเซลหรือกึ่งดีเซล)	5,575,269	0.07
4	3905	โพลีเมอร์ของไวนิลอะซีเตตหรือของไวนิลเอสเตอร์อื่นๆ ในลักษณะชั้นปฐุม รวมทั้งไวนิลโพลีเมอร์อื่นๆ ในลักษณะชั้นปฐุม	2,368,276	0.03
5	8714	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานตามประเภทที่ 87.11 ถึง 87.13 (รถจักรยานยนต์ (รวมถึงโมเพ็ด) และรถจักรยานที่ติดตั้งมอเตอร์ช่วย รวมทั้งรถพ่วงข้าง รถจักรยานสองล้อและรถจักรยานอื่นๆ (รวมถึงรถสามล้อสองของ) ที่ไม่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์, รถสำหรับคนพิการ)	2,337,409	0.03
6	7606	แผ่น แผ่นบางและแถบ ทำด้วยอะลูมิเนียม มีความหนาเกิน 0.2 มิลลิเมตร	2,014,668	0.03

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันฯ

7	7019	ใยแก้ว (รวมถึงปูยใยแก้ว) และของทำด้วยใยแก้ว (เช่น ด้าย ผ้าทอ)	1,907,072	0.02
8	3206	วัตถุแต่งสีอื่นๆ สิ่งปรุงแต่งตามที่ระบุไว้ในหมายเหตุ 3 ของตอนนี้ นอกจากของตามประเภทที่ 32.03 (วัตถุแต่งสีที่ได้จากพืชหรือสัตว์) 32.04 (วัตถุแต่งสีที่เป็นอินทรีย์สังเคราะห์) หรือ 32.05 (คัลเลอร์เลก) รวมทั้งผลิตภัณฑ์อินทรีย์ชนิดที่ใช้เป็นลูมิโนฟอร์	1,133,709	0.01
9	2508	ดินอื่นๆ (ไม่รวมถึง เอ็กซ์แพนเด็ดเคลย์ตามประเภทที่ 68.06) แอนดาลูไซต์ ไคยาไนต์และซิลลิมาไนต์ มุลไลต์ ซามอตต์เอิร์ทหรือดินาสเอิร์ท	916,829	0.01
10	8483	เพลาสติกกำลังและข้อเหวี่ยง ตู๊กตาและเพลนชาฟต์แบริง เกียร์และเครื่องเกียร์ บอลล์สกรูหรือโรลเลอร์สกรู กระปุกเกียร์และเครื่องเปลี่ยนความเร็วอื่นๆ รวมถึงทอร์คคอนเวอร์เตอร์ ล้อตุนแรงและพูลเลย์ รวมทั้งพูลเลย์บล็อก คลัตช์และปะกับเพล่า	783,326	0.01
11	2507	เคโอลินและดินอื่นที่มีเคโอลินปนอยู่	758,432	0.01
12	1515	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆ ที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมันโจโจบา) และแฟรกชันของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ดัดแปลงทางเคมี	708,283	0.01
13	8501	มอเตอร์ไฟฟ้าและเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	659,296	0.01
14	8708	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์	625,702	0.01
15	8409	ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะ หรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องยนต์ตามประเภทที่ 84.07 (เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบเคลื่อนตรงหรือลูกสูบหมุนชนิดจุดระเบิดด้วยประกายไฟ) หรือ 84.08 (เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบชนิดจุดระเบิดด้วยการอัด (เครื่องยนต์ดีเซลหรือกึ่งดีเซล)	610,540	0.01

ที่มา: กรมศุลกากรจีน แปลโดยคณะนักวิจัยไอทีดีเพื่อเสนอกระทรวงพาณิชย์, มิถุนายน 2549.

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

6.5 อุตสาหกรรมหลัก (Core Industry) ของมหานครฉงชิ่ง

6.5.1 อุตสาหกรรมการผลิต

ฉงชิ่งมีฐานการผลิตทางอุตสาหกรรมที่เข้มแข็ง เป็นฐานทางอุตสาหกรรมที่เก่าแก่ 1 ใน 6 แห่งของจีน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมหนักมีสัดส่วนราวร้อยละ 68 ของอุตสาหกรรมทั้งหมด โดยในปี 2004 มีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 24.3 ในขณะที่อุตสาหกรรมเบาเติบโตขึ้นร้อยละ 22 นอกจากนี้ อุตสาหกรรมหนักยังมีสัดส่วนการลงทุนจากต่างชาติมากกว่าอุตสาหกรรมเบา และกว่าร้อยละ 60 เป็นของรัฐวิสาหกิจ

ฉงชิ่งถือเป็นฐานการผลิตรถยนต์รายใหญ่ของจีน และเป็น 1 ใน 9 ศูนย์กลางการผลิตเหล็กและเหล็กกล้าที่ใหญ่ที่สุดในจีน และเป็น 1 ใน 3 ผู้ผลิตอะลูมิเนียมรายใหญ่ โดยสามารถผลิตผลิตภัณฑ์จากเหล็กและเหล็กกล้าได้มากกว่า 120 ชนิด และผลิตภัณฑ์จากอะลูมิเนียมกว่า 13,000 ชนิด นอกจากนี้ ยังเป็นฐานการผลิตยาและเคมีภัณฑ์ที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของจีนอีกด้วย

สำหรับผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของฉงชิ่งที่โดดเด่นและมีส่วนแบ่งตลาดภายในประเทศสูง ได้แก่ ไยโพลีไวนิลแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 37.1) ก๊าซธรรมชาติ (ร้อยละ 12.6) มอเตอร์ไซค์ (ร้อยละ 29.9) กรดอะซิติกเยือกแข็ง (ร้อยละ 18.6) และอุปกรณ์สื่อสารความถี่สูง (ร้อยละ 17.3)

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat University

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ตารางสัดส่วนอุตสาหกรรมหลักของฉงชิ่ง ปี 2004

กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก	สัดส่วนต่อผลผลิตรวม ทางอุตสาหกรรม (%)
ยานยนต์และอุปกรณ์การขนส่ง	36.8
การผลิตพลังงานไฟฟ้าและความร้อน	6.9
วัตถุดิบเคมีและเคมีภัณฑ์	6.4
การหลอมและรีดโลหะที่มีเหล็กผสม	6.4
อาหารและเครื่องดื่ม สินค้าเกษตรแปรรูป	4.9
ผลิตภัณฑ์แร่ที่ไม่มีโลหะ	4.5
เครื่องจักรทั่วไป	4.1

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2005

หากพิจารณาจากข้อมูลในตารางข้างต้น แสดงสัดส่วนการผลิตต่อผลผลิตรวมทั้งหมดทางอุตสาหกรรมของฉงชิ่ง พบว่า อุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ ยานยนต์และอุปกรณ์การขนส่ง มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 36.8 รองลงมา ได้แก่ การผลิตพลังงานไฟฟ้าและความร้อน (ร้อยละ 6.9) วัตถุดิบเคมีและเคมีภัณฑ์ (ร้อยละ 6.4) และการหลอมและรีดโลหะที่มีเหล็กผสม (ร้อยละ 6.4)

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ตัวอย่างอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

อุตสาหกรรมยานยนต์

จงซึ่งเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของจีน (รองจากจีเอซี ฮงไ่ และหูเป่ย์) มียอดการผลิตรถยนต์นั่งมากเป็นอันดับ 5 ของจีน มีโรงงานผลิตชิ้นส่วนและโรงงานประกอบรถยนต์ประมาณ 400 แห่ง และมีการจ้างงานทั้งสิ้นราว 300,000 คน รูปแบบรถยนต์ของจงซึ่งได้รับการนิยม คือ รถแบบมินิแวน และได้ตั้งเป้าที่จะพัฒนาการผลิตรถยนต์เพิ่มขึ้นเป็น 2.6 ล้านคันภายในปี 2020 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 15 ของการผลิตรวมทั่วประเทศ พร้อมทั้งขยายความร่วมมือกับนักลงทุนจากต่างชาติที่กำลังต้องการจ้างผลิตรถยนต์และชิ้นส่วน

ผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่ของจง ได้แก่ บริษัท ฉางอัน (Changan Automotive Corp) จัดเป็นบริษัทผลิตรถยนต์ที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับ 4 และเป็นบริษัทผลิตรถมินิแวนที่ใหญ่ที่สุดในจีน โดยสามารถครองตลาดรถประเภทดังกล่าวได้ถึงร้อยละ 37 ของจีนในปี 2004 และยังมีแผนการลงทุนอีกหลายพันล้านหยวนเพื่อพัฒนารถมินิแวนรุ่นใหม่ที่มีกำลังเครื่องยนต์ไม่ถึง 1.3 ลิตร โดยใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตจากแมกนีเซียมอัลลอยและลดเสียงดังของเครื่องยนต์ด้วย นอกจากนี้ ฉางอันยังได้ร่วมมือกับบริษัท Suzuki ของญี่ปุ่นจัดตั้งโรงงานประกอบรถยนต์ขนาดเล็กและรถมอเตอร์ไซค์ ซึ่งปัจจุบันสามารถผลิตได้ 200,000 คันต่อปี และมีแผนก่อสร้างโรงงานผลิตรถยนต์แห่งใหม่ขึ้น พร้อมแนะนำรถยนต์รุ่นใหม่ คือ รถจี๊ปและรถเอสยูวี และยังร่วมทุนกับบริษัท Ford Motors ของสหรัฐอเมริกา ในสัดส่วน 50-50 เพื่อสร้างโรงงานประกอบรถยนต์ Fiesta ซึ่งในปี 2005 สามารถผลิตได้ 150,000 คัน มีการจ้างงานประมาณ 800 คน และยังมีธุรกิจด้านห้องแต่งสีและตกแต่งตัวถังเพื่อเชื่อมต่อชิ้นส่วนรถยนต์ด้วย

ส่วนบริษัทผลิตรถยนต์ที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มบริษัทเจียหลิง (China Jialing Industrial Corporation Group) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนกับบริษัทรถยนต์ Honda ของญี่ปุ่น และบริษัทชิงหลิง (Qingling) เชี่ยวชาญและเน้นการผลิตรถบรรทุกขนาดเล็ก และบริษัทฉวนฉี (Chuanqi) เป็นผู้นำตลาดรถบรรทุกขนาดใหญ่ เป็นต้น

นอกจากนี้ จงซึ่งยังเป็นผู้ผลิตรถมอเตอร์ไซค์รายใหญ่ของจีน มีการผลิตรถมอเตอร์ไซค์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.1 ของผลผลิตรวมทั่วประเทศ หรือคิดเป็น 1 ใน 3 ของยอดการส่งออกมอเตอร์ไซค์

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

ทั่วประเทศ ผู้ผลิตรถมอเตอร์ไซค์รายใหญ่ ได้แก่ กลุ่ม Jialing Motorcycle Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ บริษัท Lifan Hongda Enterprise (เอกชน) และบริษัท Chongqing Longxin Industrial Group (เอกชน) และยังมีบริษัทต่างชาติ เช่น Yamaha เข้ามาผลิตเพื่อส่งออกไปยังตุรกี และบริษัท Piaggio ของอิตาลี เป็นต้น

อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงของฉงชิ่งได้พัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น รัฐบาลฉงชิ่งมีนโยบาย เน้นส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศมาตั้งแต่ปี 2001 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์และแผงวงจรรไฟฟ้า ทำให้มีการเข้ามาลงทุนของบริษัทต่างๆ โดยเฉพาะในนิคม พัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงฉงชิ่ง (Chongqing High-Tech Development Zone) หลาย ราย

ขณะที่ก็มีบริษัทต่างชาติหลายรายได้เข้ามาลงทุนในฉงชิ่งเช่นกัน เช่น บริษัท Konka Group เข้า มาลงทุนในเขตเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยฉงชิ่งเพื่อก่อสร้างโรงงานผลิตเครื่องเล่นวิทยุในรถยนต์ระบบ ดิจิตอล บริษัท Hewlett-Packard ซึ่งมีฐานดำเนินการจัดจ้างผลิตซอฟต์แวร์ในจีนที่ช่างไห่ เป่ย์จิง และต้าเหลียน ก็ยังเข้ามาจัดตั้งฐานดำเนินการผลิตแห่งแรกในภาคตะวันตกด้วย

อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์

นักลงทุนต่างชาติหลายประเทศให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ใน ฉงชิ่ง มากขึ้น เช่น บริษัท Cheung Kong Holdings ของฮ่องกงได้ตั้งบริษัท Hutchison Enterprises (Chongqing) ขึ้นเพื่อกระตุ้นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในฉงชิ่ง โดยมีแผนที่จะลงทุนจัดทำโครงการหมู่บ้าน จัดสรรระดับบนในเขตหยูเป่ย์ (Yubei) และธุรกิจด้านการก่อสร้างอาคารสำนักงานและศูนย์การค้าด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ดำเนินนโยบายพัฒนาชุมชนเมือง ทำให้มีนักธุรกิจต่างชาติเข้ามาร่วม ลงทุนด้วยหลายราย เช่น บริษัท Shui On Group ของฮ่องกงเพื่อพัฒนาเขตเมืองเก่าในฉงชิ่งขนาดพื้นที่ ราว 1.3 ล้านตารางเมตรบริเวณหัวหลงเฉียว (Hualongqiao) ซึ่งเดิมเป็นเขตโรงงานเก่าให้เป็นเขตที่อยู่ อาศัย อาคารสำนักงาน และศูนย์การค้าต่างๆ โดยได้มีการก่อสร้างตึกระฟ้า 98 ชั้น และยังมีบริษัท Hutchison Whampoa เข้ามาลงทุนในเขตเจียงเป่ย์ (Jiangbei) ซึ่งเป็นเขตโรงงานเก่าเช่นกัน โดยจะ พัฒนาเป็นพื้นที่พักอาศัยสำหรับกลุ่มลูกค้าชาวจีนแผ่นดินใหญ่ที่ต้องการซื้อบ้าน

6.5.2 อุตสาหกรรมเกษตร

ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของฉงชิ่ง คือ ปอกระเจา และเครื่องเทศต่างๆ ซึ่งรัฐบาลมีโครงการพัฒนาฉงชิ่งให้เป็นแหล่งผลิตเครื่องเทศขนาดใหญ่ที่สุดของจีน รวมทั้งอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพของฉงชิ่ง เช่น การแปรรูปส้มจีน และเนื้อสุกรไว้มันเพื่อการส่งออก เป็นต้น

6.5.3 อุตสาหกรรมบริการ : ด้านการท่องเที่ยว

ฉงชิ่งมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง เช่น การท่องเที่ยวล่องแม่น้ำฉางเจียงเพื่อชมทิวทัศน์ของสามโตรก (Three Gorges) มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นมรดกโลกโดยองค์การยูเนสโก ได้แก่ หินแกะสลักต้าจู่ (Dazu) ซึ่งมีรูปแกะสลักบนหน้าผาหินตามความเชื่อทางศาสนาและประวัติศาสตร์นับพันชิ้น

นักท่องเที่ยวต่างชาติ ในแต่ละปี มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวที่ฉงชิ่งกว่า 4 แสนคน และมีรายรับจากการท่องเที่ยวประมาณ 203 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ตารางข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของฉงชิ่ง ปี 2004

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (คน)	ชาวต่างชาติ (คน) (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า และ ไต้หวัน)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านเหรียญ สรอ.)	จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวระดับมรดกโลก
434,423 อันดับ 21 ของจีน	338,892 อันดับ 19 ของจีน	203.08 อันดับ 17 ของจีน	1 แห่ง

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2005

โรงแรมที่พัก ฉงชิ่งมีโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวรวม 168 แห่ง เป็นกิจการของรัฐวิสาหกิจสูงถึง 72 แห่ง ส่วนโรงแรมที่ลงทุนโดยต่างชาติ และลงทุนโดยนักธุรกิจจากฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน 10 แห่ง โดยมีโรงแรมระดับห้าดาวรวม 4 แห่ง ได้แก่ โรงแรม Harbour Plaza โรงแรม Hiton โรงแรม Hyatt Regency และโรงแรม JW Marriott ล่าสุดกำลังมีการก่อสร้างโรงแรม Sheraton เพื่อเปิดในต้นปี 2008

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

ส่วนระดับสี่ดาวมี 23 แห่ง และระดับสามดาว 64 แห่ง

ตารางจำนวนโรงแรมท่องเที่ยวของฉงชิ่ง ปี 2004

รายการ	ฉงชิ่ง
จำนวนโรงแรมท่องเที่ยวรวม (แห่ง)	168
- 5 ดาว	4
- 4 ดาว	23
- 3 ดาว	64
จำนวนโรงแรมแบ่งตามประเภทบริษัทจดทะเบียน (แห่ง)	
- รัฐวิสาหกิจ	72
- วิสาหกิจชุมชน	21
- เอกชน	41
- ลงทุนโดยต่างชาติ	10
- ลงทุนโดยฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน	

ที่มา: Chongqing Statistical Yearbook 2005

แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมระดับประเทศ 4 แห่ง และระดับมณฑล 55 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและเขตอนุรักษ์ธรรมชาติรวมกัน 5 แห่ง และแหล่งธรรมชาติอื่นๆ อาทิ หุบเขาลี้กู่เขาอู่ชาน (Wushan Mountain) วังมัจฉาเหอฉวน (Hechuan Fishing Castle) และภูเขานางฟ้าอู่หลง (Wulong Fairy Maiden Mountain) เป็นต้น

ทั้งนี้รัฐบาลได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนฉงชิ่ง โดยองค์กรบริหารการท่องเที่ยวของจีน (China National Tourism Administration: CNTA) และรัฐบาลฉงชิ่งได้ร่วมมือกันจัดงานแสดงสินค้าและเทศกาลต่างๆ เช่น การจัดงานแสดงสินค้าและการลงทุนฉงชิ่ง (China Chongqing Investment & Trade Fair) ร่วมกับเทศกาลท่องเที่ยวนานาชาติเขาซานเสี (Three-Gorge International Tourism Festival) เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ
Thammasat University

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

6.6 บทวิเคราะห์ศักยภาพทางเศรษฐกิจ

6.6.1 จุดแข็ง

- ด้วยจุดเด่นของตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ ทำให้ฉงฉิงมีศักยภาพเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางเศรษฐกิจตอนบนของแม่น้ำฉางเจียง ซึ่งเป็นเขตสำคัญในยุทธศาสตร์พัฒนาตะวันตกของรัฐบาลจีน
- รัฐบาลกลางของจีนทุ่มงบประมาณในการพัฒนาฉงฉิงเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของจีนตอนใน ทั้งทางด้านคมนาคมทางน้ำ (ผ่านแม่น้ำฉางเจียงเพื่อเชื่อมสู่ทะเล) ทางบก และทางอากาศ ด้วยเหตุนี้ทำให้ฉงฉิงมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเขตพัฒนาทางการค้า การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ
- ฉงฉิงมีแหล่งสำรองถ่านหินและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งสามารถให้แหล่งทรัพยากรพลังงานจำนวนมาก สำหรับการสร้างโรงผลิตพลังงาน (โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ) และการพัฒนาด้านพลังงาน
- ในด้านปัจจัยด้านการบริโภค ฉงฉิงแม้จะมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีไม่สูงมาก (อันดับ 18 ของจีน และมียอดค้าปลีกจัดอยู่ในอันดับ 22 ของจีน แต่ถ้าพิจารณาเน้นไปที่ประชากรในเขตเมือง ก็จะมีพบว่า ผู้บริโภคในเมือง (ราว 10 กว่าล้านคน) มีศักยภาพที่จะเป็นตลาดผู้บริโภคที่สำคัญในอนาคต ด้วยกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มตลาดเพื่อหนุ่มสาวรุ่นใหม่ที่มีกำลังซื้อและมีศักยภาพ นิยมความทันสมัยและกล้าซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้ ผู้บริโภคในเขตเมืองฉงฉิงนิยมจับจ่ายสินค้าแถบเขตการค้าเจียงเป่ย์ ในเขตหูเจียง ซึ่งมีร้านค้าปลีกและห้างสรรพสินค้าทันสมัยหลายแห่ง

6.6.2 จุดอ่อน

- เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาคเกษตรและอาศัยในชนบท ฉงฉิงจึงมีจุดอ่อนและปัญหาแรงงานล้นเกินในภาคชนบท ทั้งนี้ รัฐบาลพยายามดูดซับแรงงานเหล่านี้โดยจัดให้เป็นแรงงานในโครงการพัฒนาสาธารณูปโภคต่างๆ และมีแผนพัฒนาความเป็นเมืองเพื่อโยกย้ายชาวชนบทเข้ามาอยู่ในเขตเมือง (Urbanization)
- แม้ว่ารัฐบาลฉงฉิงจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจเอกชน หากแต่กิจการในฉงฉิงจำนวนมากยังคงเป็นกิจการของรัฐ เป็นรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่มีได้นำระบบการบริหารจัดการแบบใหม่มาใช้มากนัก นอกจากนี้ ยังมีเจ้าหน้าที่รัฐของฉงฉิงที่มีทัศนคติแบบอนุรักษ์

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

นิยามหัวเก่า